

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Základní škola Český Těšín-Svibice Pod Zvonek 1835
okres Karviná**

**Pod Zvonek 1835
737 01 Český Těšín-Svibice**

Identifikátor školy: 600 135 993

Termín konání komplexní inspekce: 7. -10. leden 2002

Čj.	143 03/02-11138
Signatura	kn3cv133

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Český Těšín-Svibice Pod Zvonek 1835 okres Karviná (dále jen ZŠ Pod Zvonek) je plně organizována škola s kapacitou 900 žáků. V letošním školním roce ji navštěvuje 563 žáků převážně z městských částí Českého Těšína, ale i z Ropice - podrobněji viz kapitola Další významná zjištění (přehled o počtu ročníků a počtu žáků školy). Průměrný počet žáků na jednu třídu je 24. Kapacita školy stanovená posledním rozhodnutím MŠMT ČR, o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení, nebyla překročena. Počty žáků uvedené v povinné dokumentaci stanovené MŠMT ČR - třídních výkazech k 30. září 2000 - odpovídaly počtům uvedeným k témuž datu ve výkaze Škol (MŠMT) 46-01. V důsledku klesajícího počtu dětí ve spádové oblasti školy došlo od školního roku 1998 k poklesu počtu žáků školy o 267, tj. o 32 %.

Všechny ročníky druhého stupně a 10 tříd prvního stupně sídlí v hlavní budově školy, kde je též mj. tělocvična, školní jídelna a družina, dvě třídy prvního stupně jsou umístěny v budově nedalekého odloučeného pracoviště.

Výuka ve škole probíhá podle vzdělávacího programu Základní škola (1. - 9. ročník), jenž byl schválen pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. září 1996 včetně úprav a doplňků schválených MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22. Ve dvou třídách (II.A a IX. B) probíhá výuka s rozšířeným vyučováním hudební výchovy). Od 1. září 2001 byla zřízena třída se sportovním zaměřením na kopanou. Škola poskytuje žákům několik standardně vybavených odborných učeben (fyzika, chemie, jazykové učebny, hudební výchova, výtvarná výchova, cvičná kuchyňka), multimediální učebnu, dvě tělocvičny a prostorný sportovní areál s běžeckou dráhou, hřištěm a dalšími prostory i vybavením pro netradiční sporty. Škola se výrazně profiluje v oblasti volnočasových aktivit, kdy kromě vlastní nabídky zájmových útvarů, kulturních či sportovních akcí pro své žáky nabízí žákům v rámci spolupráce s občanským sdružením LIBERIS (pro prevenci sociálně patologických jevů) možnost návštěvy střediska, které se nachází v areálu ZŠ Pod Zvonek.

Škola sdružuje školní družinu (IZO 119 700 146) - viz dále kapitola Hodnocení kvality výchovně vzdělávací činnosti školní družiny a školní jídelnu (IZO 102 880 719) s kapacitou 550 jídel. K dispozici žákům i zaměstnancům školy je školní bufet.

ZŠ Pod Zvonek hospodaří jako příspěvková organizace. Organizace má povolenou vedlejší hospodářskou činnost (pronájmy, stravování, organizování vzdělávacích, kulturních a sportovních akcí, kurzů, zprostředkování distribucí učebnic, knih a učebních pomůcek).

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání ve všech navštívených vyučovacích hodinách byla hodnocena z hlediska plánování a přípravy výuky, personálních, materiálních a psychohygienických podmínek, v nichž výuka probíhala, užitých vyučovacích forem a metod, motivace a hodnocení žáků, interakce a komunikace mezi žáky a učiteli. Posuzováno bylo dodržování učebních plánů a osnov zvoleného vzdělávacího programu a kontrola písemných prací žáků. Celkem bylo hospitováno 39 vyučovacích hodin šestnácti různých předmětů u většiny přítomných vyučujících školy.

Filologické předměty

Hospitace se uskutečnily v pěti hodinách českého jazyka, v jedné hodině anglického jazyka a ve třech hodinách německého jazyka, celkem u osmi vyučujících jak na nižším, tak na vyšším

stupni základní školy.

Každý učitel má pro předměty a ročníky, ve kterých vyučuje, zpracovány tematické plány. V nich je vyznačen obsah učiva tak, aby odpovídal možnostem žáků a sledoval cíle vzdělávacího programu a aby byla zajištěna návaznost učiva s vyloučením jeho duplicity. Časová dotace ve sledovaných předmětech je v souladu se schváleným učebním plánem, výuka českého jazyka je v osmých a devátých třídách zvýhodněna zvýšenou hodinovou dotací a v čtenějších třídách i možnostmi dělit na skupiny. Pro žáky se specifickými poruchami učení jsou zpracovány individuální plány a je jim věnována pozornost v hodinách i péče v reedukačních skupinách (pro žáky 1. stupně). Pečlivá bezprostřední příprava pedagogů na výuku se projevila v promyšlené stavbě hodin, v účelném použití pomůcek a didaktické techniky. O dlouhodobé přípravě svědčí jejich velmi dobré metodické i odborné zvládnutí problematiky, a to i v cizích jazycích, které nebyly oborem jejich vysokoškolského studia. V oboru český či cizí jazyk škola nenabízí volitelné ani nepovinné předměty, příprava žáků 9. tříd na přijímací zkoušky je řešena formou zájmového kroužku.

Jedna vyučující německého jazyka a všichni vyučující českého jazyka splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, jedna vyučující je bez odborné a pedagogické způsobilosti, ostatní učitelky cizích jazyků splňují předpoklady odborné a pedagogické způsobilosti pro učitelství na 2. stupni základní školy s aprobací pro jiné předměty, přičemž absolvovaly doplňkové vzdělání v jazykových kurzech nebo v jazykové škole. Tyto posledně uvedené skutečnosti se příznivě projevují v kvalitě pedagogické práce. Pouze jeden vyučující je bez odborné a pedagogické způsobilosti. Celková úroveň zhlédnutých hodin nebyla vyrovnaná, rozdíl se projevoval především v oblasti forem práce a v několika případech v nedostatečném zaujetí žáků po kázeňské stránce.

Výuce českého jazyka i obou cizích jazyků slouží jednak běžné školní třídy s poměrně bohatou nástěnnou výzdobou (včetně žákovských výtvarných prací) a gramatickými přehledy, jednak vyčleněné učebny pro cizojazyčnou výuku s moderním nábytkem, standardní audiovizuální technikou a názornými materiály. K dispozici je dostatek učebnic, gramatických příruček a slovníků. Učitelé si kopírují nebo i vytvářejí vlastní pracovní listy, v mnoha ohledech by byla práce učitelů i žáků zefektivněna, pokud by mohly být materiály využity jednorázově. V cizích jazycích dochází k postupnému nahrazování starších publikací modernějšími a k vytváření systému, který by umožňoval lepší kontinuitu výuky i při změnách vyučujících. Škola má velmi dobře zavedenou žákovskou knihovnu se studovnou a v ní dostatečnou zásobu individuálních titulů i souvislé četby pro jednotlivé ročníky. Především v dělených třídách je možno využít k mnoha vyučovacím činnostem počítače. Psychohygienické podmínky jazykové výuky, která je v rozvrhu vyváženě rozvržena, jsou bez větších problémů. Sociodemografické podmínky v navštívených třídách se od sebe velmi lišily, výuku zásadně ovlivňovalo složení třídy (a v ní výrazné individuality žáků).

Vyučovací jednotky byly strukturovány a organizovány vždy s ohledem na věk a mentalitu žáků. Úroveň vzdělávacích cílů byla zvolena a přizpůsobena tak, aby respektovala rovněž možnosti žáků s poruchami učení. Tomu odpovídal i výběr a sled informací umožňující žákům osvojovat si je a začleňovat do kontextu již nabytých znalostí a každodenních vlastních životních zkušeností. Vedle běžných učebnic a příruček byly využívány i další zdroje informací - publikace encyklopedického charakteru, slovníky, pracovní listy a obrazové materiály. Téměř ve všech sledovaných hodinách byly uplatňovány převážně formy práce založené na tradičních postupech - frontální výuce s individuální činností žáků. Dialogové metody podporující aktivitu a dávající dostatek prostoru k projevu samotných žáků byly spíše typické pro hodiny cizích jazyků. Poměrně málo byla včleněna práce ve dvojicích či kooperace v rámci skupin. Výuka byla zpestřována hrami s prvky soutěže, písničkami a říkadly doprovázenými pohybem. Ne ve

všech třídách byla zařazena relaxační chvilka. V cizojazyčné výuce byly funkčně využity audionahrávky k nácviku poslechu s porozuměním. K žákům se specifickými poruchami učení byl pozorován vhodný individuální přístup. V hodinách českého jazyka byla poměrně často sledována orientace vyučujících na rychlé a bystré žáky, méně pozornosti bylo věnováno středu a pomalým, zaostávajícím žákům.

Vstupní motivace v úvodu hospitovaných hodin měla různé podoby. V dalším průběhu vyučování byli žáci motivováni pestrými vstupy, aktualizací a mezipředmětovými vztahy. Převažovaly hodiny opakovací, poměrně málo byla zařazena činnosti prověřování znalostí a dovedností. Hodnocení výkonů žáků bylo vesměs pozitivní, následovala korekce chyb prováděná většinou s pedagogickým taktem a návod, jak se příštích možných chyb vyvarovat. V části sledované výuky byla vhodně a efektivně uplatněna metoda práce s chybou. Převážná část výuky angličtiny a němčiny byla vedena v příslušném cizím jazyce.

Vesměs ve všech hospitovaných hodinách filologických předmětů byla zaznamenána snaha o dosažení příznivé pracovní atmosféry, ne ve všech hodinách však probíhala dobře fungující interakce a komunikace, v kázni i pozornosti se projevil mezi třídami rozdíl. Učitelé se snažili o vlídný a respektující přístup, ne vždy byl jejich vlastní projev dostatečně výrazný a dominantní, aby získali od všech žáků pozitivní odezvu.

Dohodnutá pravidla jednání byla žáky, tak učiteli přijata. Ne ve všech hodinách byly připraveny podmínky pro souvislý slovní projev žáků, vyjádření vlastního názoru a pro podnětnou interakci. Vyjadřování vyučujících, jejich pohotovost a jazyková správnost byla velmi dobrá. Totéž se týká i jejich neverbálních projevů. U většiny žáků se projevil kladný vztah k výuce i k učitelům. Kázeňské problémy, pokud byly v době inspekční návštěvy zaznamenány, souvisely spíše s menší schopností některých vyučujících zaujmout a zaměstnat i vyhraněné individuality žáků.

Úroveň výuky filologických předmětů je hodnocena jako velmi dobrá.

Skupina společenskovedních předmětů - dějepis, občanská a rodinná výchova

Byly navštíveny hodiny dějepisu, občanské a rodinné výchovy v 7. až 9. třídách. Tematické plány těchto předmětů jsou zpracovány v souladu s učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Jsou vůči třídám adresné, vyjadřují specifiku vyučujících, jsou plněny i po časové stránce.

Výuka těchto předmětů v navštívených hodinách byla svěřena učitelům, z nichž pouze dva splňovali podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, ostatní výukou byli pověřeni učitelé, kterým kvalifikace chybí po odborné stránce. Kvalita zhlédnutých hodin byla na srovnatelné úrovni. Výuka probíhala v kmenových třídách, které poskytovaly dostatečné pedagogicky podnětné prostředí, vyučující podle potřeb a možností do hodiny přinášeli potřebné didaktické materiály, psychohygienické požadavky na prostředí byly splněny. Výuka sledovaných předmětů je dostatečně zajištěna odpovídajícím fondem učebnic, učebních textů, názornými didaktickými pomůckami, efektivně byla použita i audiovizuální technika. Hodiny byly vedeny tradiční frontální organizací výuky s velkou mírou dominantní role učitele, ale také s aktivním přístupem žáků. Individuální úkoly a diferencovaný přístup ke specifickým skupinám žáků byly v několika případech pozorovány. Na počátku vyučovacího procesu byly stanoveny srozumitelné cíle vyučovacích hodin. Při výuce byly aplikovány především metody výkladové, podpořené ukázkami z učebnic, pracovními listy, méně již názorným materiálem. V úvodních částech hodin učitelé využívali většinou orientační opakování založené na frontální metodě, individuální zkoušení s klasifikací proběhlo v hodině dějepisu formou porozumění pojímům a souvislostí. Nové učivo bylo vysvětlováno především řízeným dialogem, který byl proložen

četbou ukázek a studiem doprovodných materiálů. Učivo kontinuálně navazovalo na předcházející nebo dosud probranou látku a bylo vysvětlováno většinou jasně a srozumitelně. Velmi efektivně byla do výkladu nové látky ve dvou hodinách začleněna samostatná práce, jinak její charakter byl většinou tradičně využit při opakování, procvičování a shrnutí. Spočívala většinou v individuální práci žáků, párové nebo skupinové aktivity neproběhly vůbec. Žáci měli příležitost pro aplikaci učiva a prezentaci výsledků své práce, mnohdy jim byla nabídnuta motivující problematika, ne vždy však byl připraven dostatečný prostor k vyjádření vlastních názorů. V oblasti interakce a komunikace se projevily menší možnosti pro rozvoj řečnických dovedností žáků, dominance učitelů převažovala. V závěru hodin učitelé většinou po zápisu a po shrnutí probraného učiva provedli motivovaný a funkční zápis, zadali i námět k domácí přípravě. Čas byl dostatečně využit, činnosti byly proporčně rozloženy, i když stanovené cíle nebyly vždy dosaženy. Žáci byli aktivizováni a motivováni především praktičností učiva a osobními prožitky. Výuka probíhala v souladu s didaktickými zásadami.

Osobnost a individualitu žáků učitelé respektovali. Komunikace vyučujících, pohotovost a kvalita ústního i písemného projevu pedagogů byly na velmi dobré úrovni. Většina vyučujících měla citlivý přístup k žákům. Zaznamenané kázeňské problémy a individuální projevy nesouhlasu byly většinou řešeny s nadhledem a přiměřenou mírou taktu. U žáků převládala pozitivní vztah k výuce i k učitelům.

Shrnutím jednotlivých atributů je úroveň výuky skupiny společenskovědních předmětů hodnocena jako velmi dobrá.

Zeměpis, přírodopis, přírodověda a prvouka

Časová dotace hodin v jednotlivých ročnících odpovídá učebním plánům, členění učiva do jednotlivých ročníků je v souladu s učebními osnovami. Porovnáním zpracovaných tematických plánů nebyla pozorována obsahová duplicita. Perspektivní i bezprostřední příprava na výuku byla velmi dobře zajištěna. Učitelé přírodopisu a zeměpisu každoročně nad rámec výuky připravují žáky k účasti na biologických a zeměpisných soutěžích.

Výuka přírodovědných předmětů na druhém stupni, ale i prvouka na prvním stupni je zabezpečena odborně a pedagogicky způsobilými učiteli, pouze přírodovědu ve 4. ročníku vyučuje vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti. Prvouka, přírodověda a většina hodin přírodopisu se vyučuje v kmenových třídách, na hodiny zeměpisu se žáci stěhují do odborné učebny vybavené odpovídajícím množstvím aktuálních pomůcek i didaktickou technikou. Žáci mohou využívat i počítačovou učebnu s přístupem na Internet a s širokou škálou výukových programů.

Cíle hodiny byly sděleny. Během výuky byly účelně využity učebnice, učební texty a učební pomůcky, v hodinách nebyla využita didaktická technika. V zeměpisu, ale i v prvouce bylo učivo potřebným způsobem aplikováno na praktické situace. Experimenty byly v rámci omezených možností prováděny. Reakce žáků během výuky byly v průměru přiměřeně pozitivní a věcně správné. To ukazuje, že interpretace učiva je dlouhodobě prováděna v souladu s didaktickým principem vědeckosti.

Formy výuky a použité metodické postupy odpovídaly žakovským možnostem. Ve sledovaných hodinách byly využity rozmanité vyučovací metody, od frontální (hodiny přírodopisu), práci ve skupinách až po individuální. Také jednotlivá pracovní tempa byla vhodně členěna a kombinována, na prvním stupni byly zařazovány vhodné relaxační či motivační prvky. Jako vstupní motivační metoda bylo nejčastěji používáno společné opakování předešlého učiva, vyhodnocení písemných prací, případně individuální ústní zkoušení s cílem vytváření zpětné vazby. Hodnocení bylo většinou veřejné a zdůvodněné. Při zadávání úkolů

byla respektována zásada přiměřenosti a vyučující ověřovali jejich pochopení. V závěru hodin bylo prováděno shrnutí učiva a hodnocení výkonů žáků. Ve většině hodin byla využita velmi cenná metoda učení chybou.

Výuka byla vedena odborně a věcně správně. Hodiny probíhaly ve vstřícné atmosféře, žáci měli dostatečně velký prostor pro vyjádření vlastního názoru. Drobné kázeňské přestupky se vyskytly pouze v jedné hodině přírodopisu. Verbální i neverbální komunikace učitelů je na velmi dobré úrovni. Dohodnutá pravidla jednání jsou známa, respektována a dodržují se. Osobnost žáka je respektována. Pozitivní vztah k výuce se výrazněji projevoval u žáků prvního stupně.

Vzhledem k popsáným jevům je kvalita vzdělání ve sledovaných předmětech hodnocena jako velmi dobrá.

Skupina předmětů výchovného charakteru

Byly navštíveny hodiny výtvarné, hudební a tělesné výchovy na 1. i 2. stupni ZŠ. Časově tematické plány těchto předmětů jsou zpracovány v souladu s učebními osnovami vzdělávacího programu Základní škola. Po stránce časové jsou plněny. Škola nabízí žákům možnost práce ve volitelných předmětech sportovní výchova, užité výtvarné činnosti, nepovinných předmětech sborový zpěv (1. i 2. stupeň ZŠ) a fotbal a v zájmových útvarech, a to v keramickém kroužku a kroužku hry na flétnu.

Výuka sledovaných předmětů byla svěřena ve většině vyučovacích hodin učitelům s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Pověření výukou výše zmíněných předmětů jsou i vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti, a to dva vyučující hudební výchovy, dva vyučující výtvarné výchovy a jeden vyučující tělesné výchovy. Jejich hodiny oproti hodinám ostatních učitelů se zásadně nelišily a všechny vynikaly vysokou mírou motivace a kultivované komunikace s žáky. Kvalita většiny zhlédnutých hodin byla na velmi dobré úrovni, navíc dvě hodiny, tj. tělesná výchova a hudební výchova převyšovaly ostatní aktivizací žáků a organizací vyučování. Výuka probíhala mimo hodinu výtvarné a hodinu hudební výchovy v odborných učebnách, které poskytovaly pedagogicky podnětné prostředí a byly uzpůsobeny svým uspořádáním organizačním formám hodiny. Výuka tělesné výchovy probíhá ve velmi dobrých podmínkách, škola má dvě tělocvičny se standardním vybavením sportovním náčiním a náradím. Velmi dobré podmínky pro výuku poskytuje venkovní tělovýchovný areál. Pro výuku hudební výchovy má škola odbornou učebnu, kterou využívá především 2. stupeň. Kvalitní podmínky pro výuku výtvarné výchovy doplňuje i keramická pec a tiskařský lis, které jsou využívány nejen v rámci výuky, ale i v rámci mimoškolní činnosti. Psychohygienické požadavky na prostředí byly splněny. Výuka sledovaných předmětů je dostatečně zajištěna odpovídajícím fondem učebnic, učebních textů a názornými didaktickými pomůckami. Mnohé z nich byly použity.

Struktura sledovaných hodin odpovídala věkovým zvláštnostem žáků, jejich pohlaví a výukovým cílům. Organizační pokyny byly jasné a žákům srozumitelné. V hodinách bylo umožněno úspěšné uplatnění všech žáků a efektivita využití vyučovacího času byla vysoká. Motivace a hodnocení vyučujících bylo vesměs kladné, žáci byli sami ve výuce aktivní a projevovali pozitivní vztah nejen ke sportovním disciplínám, ale i ke zpěvu a výtvarným činnostem.

Všichni žáci se zapojili do rytmických a intonačních cvičení v nižších třídách, do společného zpěvu písní, ale i do nácvičku hlasových polyfonií v nejvyšším ročníku. Hudební repertoár vycházel nejen ze zájmu žáků, ale i z motivovaných činností a probíraného učiva. V hodinách

tělesné výchovy žáci pracovali v družstvech a činnosti byly střídány tak, aby pohyb byl všestranný a žáci měli k němu co nejvíce příležitostí.

Verbální a neverbální komunikace mezi učiteli a žáky byla velmi dobrá, vyučující dbali na dodržování psychohygieny a základních pravidel bezpečnosti. V průběhu všech hospitovaných hodin bylo zřejmé dodržování dohodnutých pravidel a kladný přístup většiny žáků k výuce. Kázeňské problémy byly zaznamenány, individuální projevy živosti byly, až na jednu výjimku, řešeny s určitou mírou taktu a zdravé tolerance.

Žáci školy se pravidelně zúčastňují soutěží či přehlídek v tělesné a hudební výchově. K nejvýznamnějším úspěchům ve školním roce 2000/2001 v hudební výchově patří umístění pěti žáků do třetího místa v regionálním kole lidové písně nebo umístění ve Zlatém pásmu v regionálním kole soutěže dětských pěveckých sborů. K nejúspěšnějším sportovním disciplinám patří stolní tenis, plavání a kopaná. Škola získala v minulém školním roce 3. místo v mezinárodní soutěži - přespolní běh v Polsku.

Shrnutím jednotlivých atributů je úroveň výuky sledovaných předmětů hodnocena jako vynikající.

Matematika, fyzika, chemie, informatika

Všechny základní ukazatele v oblasti plánování a přípravy výuky byly splněny. Učivo v hospitovaných hodinách odpovídalo osnovám a výukový cíl byl přiměřený možnostem žáků. Předložené tematické plány korespondují s osnovami, jsou respektovány vyučujícími stanovené časové dotace pro jednotlivá témata. Při určení výukového cíle učitelé přihlíželi k aktuálnímu složení třídy. Formulovaný cíl každé vyučovací jednotky vždy korespondoval s nácvikem potřebných poznatků a dovedností, které jsou zahrnuty do standardu vzdělávání. Je zajištěna kontinuita výuky výše uvedených předmětů mezi jednotlivými ročníky. Vyučující jsou informováni o žácích se specifickými poruchami učení. Žáci mají možnost prohlubovat svoje teoretické vědomosti i praktické dovednosti ve volitelném předmětu seminář a praktikum z chemie, v nepovinném předmětu základy práce na počítači nebo ve čtyřech počítačových kroužcích. Škola organizuje přípravu žáků k přijímacímu řízení na střední školy a umožňuje žákům individuální konzultace.

Hospitace proběhly ve 11 vyučovacích hodinách. Jedna vyučující byla bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Zvolené učebnice a další učební texty odpovídají realizovanému vzdělávacímu programu a jsou všem žákům k dispozici. Učební pomůcky pro tyto předměty jsou standardní, k dispozici je v dostatečném množství a kvalitě výpočetní technika. Škola vlastní také výukové programy pro matematiku, chemii a fyziku. Učební pomůcky a výpočetní technika byly využity v hospitovaných hodinách vždy účelně. Výuka probíhala většinou v kmenových třídách, sledované hodiny informatiky, fyziky a chemie probíhaly v odborných učebnách. Pro výuku těchto předmětů jsou vytvořeny kvalitní podmínky. Řazení vyučovacích hodin, jakož i pracovní prostředí tříd je z psychohygienického hlediska přínosné a má vliv na pracovní nasazení žáků, které zvláště v případě tříd na 1. stupni je na velmi dobré úrovni. Bylo opakovaně dbáno (hlavně na 1. stupni) na relaxaci promyšleným zařazením např. pohybových cvičení v průběhu vyučovací jednotky.

Podstatná část hodin byla zaměřena na procvičování, upevňování již získaných vědomostí a další zdokonalování již nabytých praktických dovedností. Často sledovanou výukovou formou byla frontální samostatná práce doplněná individuální prací jednoho nebo více žáků u tabule, výklad učitele, případně frontální rozhovor. Nechyběla však i skupinová práce. Důraz u praktických činností (sledováno v informatice, chemii, fyzice a v centrech) byl dáván na

individuální nebo týmové zvládnutí zadaného úkolu, resp. ověření teoretických poznatků praktickou zkušeností (např. pokusy). Vyučující s úspěchem využívali různé aktivizační metody. Součástí řízené samostatné práce byla průběžně prováděna kontrola výsledků činností - čas určený na tuto činnost byl zcela dostatečný. Žáci prokazovali schopnost aplikace osvojených postupů a dovedností. Vyučující v předmětech fyzika a chemie vždy zařazovali v hodině demonstrační pokusy. Ve volitelném předmětu informatika pracovali žáci u počítačů ve dvojicích u svého počítače a ze strany vyučujícího jim byla poskytována dle potřeby kvalifikovaná individuální pomoc. Organizační pokyny vyučujících byly jasné a srozumitelné. Výběr informací byl přiměřený náročnosti učiva a podmínkám třídy. Během výuky bylo pracováno s učebnicemi či jinými učebními texty; využití pomůcek nebo písemných materiálů připravenými učiteli zvyšovalo efektivitu výuky. Vyučujícími byl vytvářen prostor pro vyjadřování vlastního názoru, s žáky byla vedena diskuse a v řadě hodin byla umožněno žákům předkládat alternativní způsoby řešení. Bylo přihlíženo k schopnostem žáků, jejich individuálním potřebám - učitelé zohledňovali individuální možnosti žáků (nadání, zdravotní postižení apod.). Vyučovací čas byl ve většině hodin využíván efektivně, nevznikaly prostoje způsobené, např. ukázkováním žáků. Čas určený pro samostatnou práci byl dostatečný. V hospitovaných hodinách nebyly pozorovány zásadní metodické nedostatky a po odborné stránce je výuka na vynikající úrovni.

V úvodu většiny hospitovaných hodin nechyběla vstupní motivace, která vyučujícímu umožnila navodit potřebnou atmosféru - zaujmout žáky problémem, aktivizovat je. Celkově byly hodiny motivačně na velmi dobré úrovni, individuálně se objevovaly soutěživé prvky, pozitivní posilování a aplikační úlohy. Závěrečné hodnocení výsledků vyučovacích činností s ohledem na cíl hodiny a pracovní výsledky žáků bylo realizováno. Zaznamenáno bylo i sebehodnocení žáků (pozorováno ve dvou vyučovacích hodinách). Podklady pro hodnocení získávají učitelé na 2. stupni rovněž realizací stanovených písemných čtvrtletních prací (matematika), laboratorních úloh (fyzika, chemie) a dalších písemných prověrek. Analýza těchto prací je prováděna. Otázky kladené žákům byly zaměřeny nejen na pamětní zvládnutí učiva, občas i na pochopení vztahů a souvislostí. Vyučující oceňují u žáků snahu a pokrok, v hodnocení byly respektovány jejich individuální dispozice. Vyučující využívali i metodu práce s chybou.

Výuka měla klidný, pracovní charakter. Zjevná byla tendence dát žákům především základní sumu vědomostí a dovedností. Důraz byl kladen na praktickou aplikaci. Rozvíjeny byly komunikativní dovednosti i ve smyslu popisu matematického, fyzikálního či jiného problému s využitím odborných výrazů, zdůvodnění zvoleného postupu řešení nebo diskuse ke správnosti výsledku. Verbální a neverbální projev vyučujících byl na velmi dobré úrovni. Z jednání učitelů a reakcí žáků lze usuzovat, že učitelé mají přirozenou autoritu a pozitivně jsou rozvíjeny vzájemné vztahy učitel - žák, žák - žák. Komunikace je založena na vzájemné důvěře. Učitelé svou autoritou pozitivně ovlivňovali průběh hodiny. Žáci projevovali pozitivní vztah k výuce svým aktivním přístupem. Na zcela výjimečné projevy nekázně reagovali vyučující taktně - profesionálně.

Žáci školy se zapojují do matematických, fyzikálních a chemických soutěží organizovaných pro základní školy, výrazný úspěch v loňském školním roce nebyl v této oblasti zaznamenán.

Celkově je kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Na základě výše uvedených hodnocení jednotlivých skupin předmětů jsou celkově všechny sledované atributy hodnoceny jako velmi dobré.

Souhrnně je průběh vzdělávání hodnocen jako velmi dobrý.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina má jedno oddělení s celkovým počtem 23 zapsaných žáků. Navštěvují ji žáci s převahou prvních a druhých tříd a několika žáků 3. ročníku. Rozsah denního chodu družiny je stanoven od 11:30 do 16:30 hodin. Funkce zařízení je zabezpečena jednou vychovatelkou, která je odborně a pedagogicky způsobilá pro práci ve školní družině, její pracovní úvazek je 89 procent. Letní provoz ŠD nebyl v létě 2001 roku zaveden.

Družina je umístěna v hlavní budově. Má svou vlastní dostatečně velkou místnost, která poskytuje dobré podmínky pro zájmové a mimoškolní aktivity. Chybí však intimnější zákoutí pro odpočinek a individuální zájmové činnosti. Třída působí bezpečným a estetickým dojmem, má i odpovídající hygienické zázemí. Problémem se jeví odkládání kabátů a bot v prostoru ŠD. Pro pohybové a aktivity je využíváno prostranství kolem školy, k dispozici jsou i vnitřní prostory školy. Materiální vybavení družiny je standardní, umožňuje rekreační i zájmovou činnost, postupně je obměňován a doplňován fond hraček, her a stavebnic, družina má dostatek spotřebního materiálu pro pracovní a výtvarné aktivity. Pitný režim je zajištěn.

Pro stávající školní rok byly stanoveny hlavní úkoly výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině a způsob jejich realizace v plánu práce školní družiny. Další zpřesňující plány nejsou vypracovány. Práce ŠD zahrnuje především rekreační a zájmové činnosti, pravidelný pobyt venku nebo pohybové či tvořivé činnosti v budově školy. Individuální příprava na vyučování je realizována po 15. hodině. Z prostorových důvodů jsou odpočinkové a rekreační činnosti zastoupeny v menší míře. Rozborem rámcových týdenních programů a výkazů práce bylo zjištěno, že režim dne je celkem vyvážený, pozornost je věnována především různým pracovním technikám a výtvarné výchově, pravidelnému pobytu venku. Činnosti vycházejí ze zájmu dětí a podle jejich přání.

Vnitřní řád školní družiny je funkční, poskytuje bezpečný a přehledný rámec pro provoz, žáci i rodiče s ním byli seznámeni na počátku školního roku. Dokumentace ŠD je vedena přehledně a funkčně. Příspěvek na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ŠD je stanoven vyhláškou města Český Těšín ve výši 100,- Kč na dítě.

Vedením školní družiny byla pověřena vychovatelka, která se sice podílí na přípravě celoročního plánu práce, ale nezúčastňuje se porad ani není členkou vedení školy. Prostory ŠD jsou vedením školy navštěvovány sporadicky a ve stávajícím roce nebyly dosud provedeny hospitace. V toku informací mezi vedením a vychovatelkou chybí větší pružnost. Kontakt s rodiči spočívá především v komunikaci při předávání dětí nebo v cílených návštěvách.

Program je plánován v týdenních celcích. Výchovně vzdělávací podněty v nich uvedené dokladují převážně běžné zájmové činnosti, často i opakující se aktivity.

V rámci hospitační činnosti byla zaznamenána snaha o pedagogické ovlivňování volného času dětí při současném dodržení zásady dobrovolnosti a přiměřenosti. Prostor byl věnován individuálním i kolektivním hrám, pracovní a výtvarné výchově, přírodovědným vycházkám a dalším aktivitám. Při hospitovaných činnostech dětí (např. hry v družině) byli žáci vedeni ke spolupráci a vzájemné toleranci. Ve sledovaných činnostech byla pozorována pouze průměrná míra motivačních prvků, okrajově byla využívána okamžitá zpětná vazba pro pozitivní

hodnocení dětí. Náměty a motivace k činnostem vycházely zejména od vychovatelky. Na vytváření programu se děti spolupodílely přiměřeným způsobem.

Výsledky činností žáků většinou oceňovaly vychovatelky pochvalou. Jejich pokyny byly dětmi vesměs respektovány. Ve školní družině bylo zaznamenáno pozitivní komunikační prostředí, dohodnutá pravidla jednání jsou akceptována, nebyly pozorovány známky sociálně patologických jevů.

V letošním školním roce nebyly dosud pro děti organizovány ŠD žádné individuální akce.

Hodnocení podmínek, organizace a průběhu výchovně vzdělávací činnosti

Souhrnně jsou podmínky, organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Ze zjištění ČŠI vyplývá, že výhledová koncepce školy vycházející z podmínek školy, jejího bezprostředního okolí, obecných priorit školství a závěrů inspekčních zjištění ČŠI, je v deklarovaných oblastech průběžně realizována. Pro letošní školní rok je rámcově vytvořen koncepční materiál Plán práce na školní rok 2001 - 2002, který zpřesňuje dlouhodobou koncepci v jednotlivých oblastech. Úspěšně jsou realizovány tyto oblasti: vzdělávací program Základní škola, péče o žáky se specifickými poruchami učení, plánované a realizované akce v rámci programu ASPnet mezinárodní organizace UNESCO se zaměřením na hudební projekt Manfreda Lemma z Německa pod názvem „Vzpomínání na budoucnost“, pestrá nabídka volitelných předmětů a zájmových útvarů, celkové pojetí prevence sociálně patologických jevů a její realizace.

Projekty v oblasti sociálně patologických jevů mají již ve škole tradici. Jejich tvůrci se snaží přicházet s novými nápady v této oblasti a nové poznatky z prevence aplikovat na prostředí školy. Rozpracování projektů podle věkových skupin umožňuje vyučujícím jejich uplatnění v konkrétní praxi. Pozitivem všech projektů je jejich zpětná kontrola a důkladná analýza stavu po ukončení s ohledem na přípravu nového preventivního programu pro další školní rok.

Díličí rezervy byly zjištěny v realizaci koncepčních záměrů v oblasti zajištění odborné a pedagogické způsobilosti učitelů. Kladem je přínos z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a využití počítačové techniky (výukových programů) ve vyučování, v péči o problémové žáky (zejména v oblasti odborného přístupu k řešení sociálně patologických jevů v úzké spolupráci se školním psychologem). Stanovená koncepce školy a cíle v jednotlivých oblastech jsou reálné, vytvářejí velmi dobré předpoklady pro kvalitní vývoj školy - dominantní je orientace na rozvoj žáka dle jeho schopností a zájmů.

Roční plánování časově členěné do měsíčních plánů vychází z koncepčních záměrů v jednotlivých oblastech, je konkrétní, systematické a přehledné.

Časová dotace vyučovacích předmětů je v souladu se schváleným dokumentem. Učební plán je realizován v souladu se schváleným dokumentem, je zpracován pro celý vzdělávací cyklus. Nabídka volitelných předmětů, nepovinných předmětů a zájmových útvarů a jejich využití žáky výrazně podporují rozvoj zájmů a uspokojování potřeb žáků.

ZŠ Pod Zvonek pravidelně organizuje školu v přírodě, lyžařský a plavecký výcvik, exkurze, návštěvy divadelních představení apod.

Plánování učiva je pro jednotlivé vyučovací předměty kvalitativně odlišné, obecně vykazuje velmi dobrou úroveň, je funkční.

Pro žáky se specifickými poruchami učení jsou vyučujícími zpracovány individuální vzdělávací plány (dále jen IVP). Mají velmi dobrou obsahovou a formální úroveň, korespondují s kvalitně zpracovanou a pro potřeby školy funkční odbornou diagnostikou zdravotně postiženého žáka. V některých hodinách byly IVP uplatňovány ve výuce v přístupu k žákům; dílčí rezervy byly zjištěny v uplatňování motivační funkce hodnocení žáků, respektování pokynu MŠMT ČR k zajištění péče o děti se specifickými vývojovými poruchami učení (klasifikace žáků nedostatečnou). Širší slovní hodnocení žáků na vysvědčení je používáno ojediněle.

Přínosná je spolupráce školy se školním psychologem i formou hospitační činnosti ve výuce (např. v 1. ročníku) a organizací kurzů pro rodiče v tzv. Rodičovské akademii (příprava rodiny k řešení výchovných problémů svých dětí).

Plánování je hodnoceno jako vynikající.

Organizování

Vedení školy je tvořeno ředitelem školy, statutární zástupkyní a zástupkyní ředitele. Kompetence pracovníků školy, delegování pravomocí a jejich vzájemná zastupitelnost jsou stanoveny písemně v organizačním řádu školy. Ředitel školy má vysokoškolské pedagogické vzdělání, odbornou a pedagogickou způsobilost k výuce předmětů fyzika - základy pracovní výchovy a ve funkci ředitele ZŠ Pod Zvonek působí od roku 1992.

Míra vyučovací povinnosti všech vedoucích pracovníků, výchovné poradkyně i ostatních učitelů odpovídá platným právním předpisům.

Na řízení školy se v rámci svých kompetencí stanovených ředitelem školy podílí i 6 vedoucích metodických sdružení na 1. stupni a 12 vedoucích předmětových komisí. Jednání těchto metodických orgánů se konají pravidelně několikrát ročně, zápisy z jednání jsou vedeny.

Řád školy je zpracován v souladu s vyhláškou o základní škole. Byl prokazatelně projednán, aktualizován a schválen pedagogickou radou dne 30. srpna 2001. Jeho platné znění je zpřístupněno žákům prostřednictvím nástěnek v jednotlivých třídách. V řádu školy je zakotven pokyn MŠMT k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže. Třídní knihy jednotlivých tříd obsahují zápis o seznámení všech žáků se školním řádem, bezpečnostními a dalšími předpisy.

Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným právním předpisům.

Organizace pedagogických rad (čtyřikrát ročně) a pracovních porad (aktuálně dle potřeby, zpravidla jednou měsíčně) je vzhledem k velikosti školy v zásadě optimální z hlediska četnosti i obsahu. Inspekci byly předloženy zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2000/2001 a 2001/2002, které vykazovaly z hlediska formy standardní úroveň, z hlediska obsahu poskytují předložené dokumenty relevantní informace.

Informační systém školy je promyšleně organizován, třikrát až čtyřikrát ročně se konají třídní schůzky s rodiči žáků. Radu cenných informací o škole může široká veřejnost zjistit prostřednictvím domovské stránky školy na Internetu (www.zszvonek-cestesin.cz), která je velmi pečlivě zpracována a průběžně aktualizována. Další informace o svých dětech mohou rodiče získat dle předchozí individuální domluvy s daným pedagogickým pracovníkem. Spolupráce rodičů se školou je na dobré úrovni. Aktuální informace jsou rodičům poskytovány zejména prostřednictvím žákovských knížek, deníčků a výroční zprávy. Rovněž pracovníci školy mají zajištěn přístup ke všem potřebným informacím, důvěrné informace o žácích i o zaměstnancích školy jsou řádně zabezpečeny před zneužitím.

Škola se snaží vhodným způsobem prezentovat na veřejnosti požádáním vlastních akcí, a to nejen pro žáky, ale i rodiče. Své úspěchy propaguje v regionálním i celostátním tisku. Žáci školy se pravidelně zúčastňují soutěží, olympiád a přehlídek v různých oborech (jazykové, sportovní, hudební, matematické apod.). Výrazné úspěchy byly dosažené zejména v oblasti hudební výchovy a sportu.

Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001 byla prokazatelně projednána s pracovníky školy a poskytuje relevantní informace o škole, které slouží jako zdroj sebehodnocení. Byla zaslána zřizovateli a Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informační systémy školy jsou hodnoceny jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy vytváří podmínky pro uplatnění kreativity a iniciativy zaměstnanců, řízení navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých oblastí a je funkční, pružné a účinné.

K termínu inspekce zaměstnávala ZŠ Pod Zvonek celkem 53 pracovníků, z nichž je 35 pedagogických (34 učitelů a 1 vychovatelka). Všichni učitelé školy, kromě čtyř, jsou odborně i pedagogicky způsobilí k výuce na základní škole. Určitým problémem je skladba pedagogů podle aprobace: škola nemá učitele s aprobací anglický jazyk a informatika.

Průměrný věk vyučujících je 40 let, ve škole působí 3 učitelé mladších 35 let a 2 vyučující v důchodovém věku. Rozbor struktury učitelského sboru podle pohlaví vykazuje devítiprocentní zastoupení mužů (3 učitelů - mužů).

Pedagogický sbor je stabilizovaný, v současné době má dvě začínající vyučující, jimž je ze strany vedení školy věnována přiměřená pozornost, jsou jim stanoveni uvádějící učitelé, kteří je vedou po metodické stránce.

Ředitel vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků. Učitelé se dle možnosti zúčastňují přednášek, seminářů a dalších akcí, které jsou organizovány pro učitele ZŠ; získané poznatky uplatňují ve své praxi. ZŠ Pod Zvonek organizují i vlastní vzdělávací akce - např. pro rodiče pořádají tzv. rodičovské akademie. V současné době tři vyučující studují - rozšiřující studium (2) a doplňkové pedagogické studium (1).

V rámci daných finančních možností je vytvořen promyšlený systém stimulování pracovníků, jsou stanovena kritéria pro přiznání osobních příplatků i kritéria pro udělení mimořádných odměn, s nimiž byli všichni vyučující prokazatelně seznámeni. Rovněž kritéria pro stanovení výše zvláštního příplatku pracovníkům, kteří soustavně vykonávají práci třídního učitele, jsou písemně stanovena.

Pravidelné hodnocení pracovníků probíhá vždy dvakrát ročně, a to při stanovení osobního příplatku, při změnách výše osobního příplatku nebo při poskytování mimořádných odměn. Rovněž při pohospitačních rozhovorech jsou vyučující hospitujícími členy vedení školy seznamováni s průběžným hodnocením své práce.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Ředitel školy má vytvořen plán kontroly a řízení pro rok 2001/2002, který zahrnuje vnitřní kontrolu vůči celé organizační struktuře a je součástí ročního plánu práce školy. Kompetence ke kontrolní činnosti jsou prokazatelně rozděleny mezi jednotlivé členy vedení.

Podklady k hodnocení a kontrole pracovníků získává vedení školy jednak prováděnými

kontrolami výkonu dozorů, jednak přímou hospitační činností ve vyučovacích hodinách, dále rovněž sledováním průběhu schůzek metodických sdružení a předmětových komisí, pravidelnými kontrolami žákovských knížek, třídních knih, třídních výkazů a další pedagogické dokumentace. Prováděna je rovněž kontrola archivu, kontroly laboratorních prací žáků apod. Mimořádná pozornost ze strany vedení, ale i učitelů, je věnována projevům nekázně žáků - obecně veškerým sociálně patologickým jevům. O kontrolní činnosti včetně kontroly písemných projevů žáků, výkresů a laboratorních prací jsou vedeny stručné záznamy. Se zobecněnými závěry z kontrolní činnosti jsou učitelé seznamováni rovněž při měsíčním vyhodnocování vykonané práce.

Ve školním roce 2000/2001 navštívili členové vedení hodiny všech pedagogických pracovníků (celkem realizováno 54 hospitací). V letošním školním roce dosud členové vedení školy hospitovali v 18 vyučovacích hodinách (ředitel pět hodin, zástupci osm a pět hodin). Záznamy jsou prokazatelně vedeny, pohospitační rozhovory jsou realizovány. Analýzy výsledků kontrol jsou prováděny.

O systematické kontrole kvality práce provozních zaměstnanců svědčil velmi dobrý stav tříd a chodeb - estetické a podnětné prostředí, také úklid a pořádek byly na velmi dobré úrovni.

Pravidelně jsou realizovány zejména interní srovnávací prověrky z českého jazyka a matematiky. Klasifikace žáků je prováděna dle klasické pětistupňové klasifikační stupnice, širší slovní hodnocení je realizováno u několika integrovaných zdravotně postižených žáků.

System, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Na základě výše uvedených dílčích hodnocení jednotlivých sledovaných jevů jsou podmínky vzdělávání souhrnně hodnoceny jako vynikající.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Kontrolované období: rok 2000

Kontrolované období v části inspekční zprávy hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků bylo v bodě 1 rok 2000 a v bodě 2 rok 2001.

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Závazné ukazatele státního rozpočtu, stanovené rozpočtovými opatřeními Školského úřadu Karviná, byly dodrženy.

Za rok 2000 škola vykázala v hlavní činnosti zisk, v hospodářské činnosti rovněž dosáhla zisku. Prostředky státního rozpočtu byly téměř vyčerpány. Minimální zůstatek byl navržen k převedení do fondu rezerv.

Výkaz zisku a ztrát Úč ROPO 4-02 byl zpracován souhrnně za oba zdroje financování (obecní prostředky a státní prostředky). V hlavní knize organizace členila příjmy a výdaje analyticky podle zdrojů - MěÚ (obec), ŠÚ (školský úřad). Při účetní závěrce však nebyly zpracovány žádné výkazy podle zdrojů financování, podle nichž by bylo možné porovnat, zda rozpis rozpočtu odpovídá výkazu zisku a ztrát. Kromě toho bylo zjištěno, že do vyúčtování státní

dotace byly zahrnuty i účty s označením MěÚ - jednalo se však o výdaje, které bylo možné hradit ze státních prostředků. Analytické rozlišení tedy nebylo přesné.

Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních nákladech činil 70,7 %.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

1. Kontrolované období: rok 2000

Závazné ukazatele mzdové regulace, tj. limit počtu pracovníků, limit prostředků na platy, limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci, byly dodrženy.

Celkové čerpání mzdových prostředků uvedené ve statistickém výkaze P1-04 - sumář pracovníků a mzdových prostředků v regionálním školství k 31. prosinci 2000 neodpovídalo údajům uvedeným v hlavní účetní knize a výkazu zisku a ztrát Úč ROPO 4-02 k témuž datu. Toto odpovídalo pouze u státních prostředků.

Počet pedagogických a nepedagogických zaměstnanců odpovídal údajům ve výše citovaném výkaze P1-04.

Osobní příplatky tvořily 81 % z celkového objemu nenárokových složek platu a odměny 19 %.

FKSP

Na úseku tvorby a čerpání FKSP byly zjištěny tyto nedostatky:

- Tvorba fondu neodpovídala 2 % z ročního objemu nákladů zúčtovaných na platy a náhrady platu a odměny, neboť nebyla provedena ze mzdových prostředků vyplacených z jiných (cizích) zdrojů, ale pouze z platů hrazených ze státních prostředků.
- Neoprávněně byl fond tvořen přijatými úroky z bankovního účtu FKSP.
- Neoprávněným výdajem fondu byly poplatky za vedení bankovního účtu FKSP a poplatky za vydání šekové knížky
- Škola poskytla pohoštění ke dni učitelů, k němuž nebyla přiložena presenční listina se seznamem zúčastněných osob, která by potvrdovala oprávněnost čerpání příspěvku.

2. Kontrolované období rok 2001

Kontrola osobních spisů byla provedena namátkově. Pedagogičtí pracovníci měli odbornou a pedagogickou způsobilost.

V organizaci došlo k chybnému zařazení jednoho zaměstnance do vyšší platové třídy. V případě zařazení zaměstnanců do platových stupňů byl zjištěn jeden chybný zápočet dob praxe.

Pro přiznávání osobních příplatků byla v organizaci zpracována metodika a kritéria. Zvlášť byla vyhotovena kritéria pro přiznání osobních příplatků zaměstnancům školní jídelny.

Dále byla v organizaci zpracována kritéria pro přiznání mimořádných odměn pro pedagogické zaměstnance i nepedagogické zaměstnance.

Výše uvedená kritéria byla součástí vnitřního platového předpisu.

V organizaci byla dále stanovena kritéria pro výši zvláštního příplatku (za třídnictví).

Odměny a osobní příplatky zaměstnanců ve školní jídelně zdůvodňovala a navrhovala vedoucí školní jídelny.

Odměny, osobní příplatky a zvláštní příplatky byly vedeny v organizaci na kartách pro

jednotlivé zaměstnance s uvedením jména a osobního čísla. Karty obsahovaly následující údaje za jednotlivé roky: datum přiznání osobního příplatku, výši osobního příplatku a jeho zdůvodnění, zvláštní příplatek s uvedením data přiznání a jeho výše, u odměn měsíc přiznání s uvedením výše a konkrétního zdůvodnění. Tyto poskytovaly celkový přehled o vyplacených nadtarifních složkách za jednotlivé zaměstnance.

Výše osobních příplatků a zvláštních příplatků odpovídala platným právním předpisům.

V organizaci byly kromě ředitele školy vypláceny čtyři příplatky za vedení, které odpovídaly schématu nadřízenosti a podřízenosti. Uvedené schéma bylo součástí organizačního řádu. Výše příplatků za vedení byla v souladu s platnými právními předpisy.

Zaměstnanci byli seznámeni se všemi složkami svého platu na platovém výměru.

V organizaci byly za kontrolované období řádně uzavřeny dohody o pracovní činnosti i dohody o provedení práce.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Podíl na ostatní neinvestiční výdaje byl rozepsán ve výši 3,1 % příspěvku ze státního rozpočtu. Na učební pomůcky bylo z ONIV vynaloženo 39,9 %, tj. 197,20 Kč na žáka, na učebnice 37,6 %, tj. 185,80 Kč na žáka, na vzdělávání zaměstnanců 3,8 %, tj. 223 Kč na zaměstnance, na školní potřeby 4,5 %, na cestovné 5,5 %, na osobní ochranné pracovní prostředky 1,3 %, na zákonné pojištění zaměstnanců 7,4 %.

Namátkově byly zkontrolovány účetní doklady, vztahující se k výše uvedeným výdajům. Tyto obsahovaly náležitosti stanovené zákonem o účetnictví.

Na tomto úseku byly zjištěny nedostatky u vyúčtování služebních cest, způsobené zejména tím, že organizace ve více případech neposkytovala náhrady (zejména stravné), které zaměstnancům při služebních cestách náležely, nebo byly vyplaceny nižší, než stanoví příslušný zákon.

Opatření FMF, kterým se stanoví účtová osnova a postupy účtování pro rozpočtové a příspěvkové organizace a obce, nebylo porušeno, až na chybné účtování mezd a některých účetních případů u FKSP.

Hodnocení efektivity čerpání účelových prostředků

V rozpočtovém opatření č. 47/2000 k 1. 7. 2000 škola obdržela neinvestiční účelové prostředky na učební pomůcky pro postižené žáky, které nebyly předmětem zúčtování se státním rozpočtem. Čerpány byly z 89,2 %. Zakoupeny různé pomůcky včetně programů.

Ověřeno bylo, že škola v roce 2000 nečerpala prostředky na základní školní potřeby pro integrované žáky, vyžadující zvýšené výdaje.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Investiční prostředky ze státního rozpočtu škola v roce 2000 neobdržela.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o hospodaření školy obsahovala náležitosti stanovené zákonem o státní správě a samosprávě ve školství.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Kontrolou předložených dokladů bylo zjištěno, že státní prostředky byly čerpány většinou efektivně vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům, až na neoprávněně vynaložené náklady na plat vzniklé zařazením zaměstnance do vyšší platové třídy, na neoprávněně příjmy a výdaje FKSP, jak je popsáno výše.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Přehled o počtu ročníků a počtu žáků školy

Ročník	Počet tříd v ročníku	Celkem žáků v ročníku	Z toho dívek	Počet integrovaných zdravotně postižených žáků
1.	3	53	23	1
2.	2	55	28	1
3.	2	53	23	2
4.	2	59	28	7
5.	3	72	38	2
6.	2	47	28	1
7.	3	72	38	9
8.	3	72	35	9
9.	3	80	41	6
Celkem	23	563	282	38

Výchovné poradenství

Pracovní náplň výchovné poradkyně (VP) je specifikována skupinami žáků, kterým věnuje v problematice výchovy a vzdělání převážnou pozornost. Jedná se o výchovné problémy, sociální prevenci, profesionální orientaci, kriminální a drogovou prevenci. Výchovná poradkyně má vysokoškolské vzdělání a v roce 1986 absolvovala předepsané kvalifikační studium. Funkci vykonává od roku 1986, ve své práci je fundovaná a účinně využívá své odborné i praktické znalosti.

Plán práce výchovné poradkyně koresponduje s celoškolským plánem, vytýčené úkoly mají celoroční i krátkodobější zaměření. K dlouhodobým úkolům patří spolupráce s pedagogicko psychologickou poradnou (PPP), vedení evidence žáků se specifickými poruchami učení a chování, žáků talentovaných, kooperace v oblasti prevence sociálně patologických jevů a řešení výchovně vzdělávacích problémů žáků (s třídními učiteli nebo vedením školy a školním psychologem), systematická informační činnost v profesionální orientaci vycházejících žáků. I když výchovná poradkyně není členkou vedení školy, je informační tok o problematice oboustranný a bez informačních bariér.

V problematice žáků se specifickými poruchami učení výchovná poradkyně vede evidenci, zprostředkovává styk s PPP, školou a rodiči. Další péči škola poskytuje formou reedukace mimo vyučování, pouze však pro žáky 1. - 5. ročníků. Spolupráce s institucemi, které se

zabývají zdravotní stránkou žáků je dobrá, dokumentace o žácích je doložena potřebným vyšetřením.

V rámci péče o žáky vykonává VP individuální pohovory s dětmi, učiteli, rodiči, zúčastňuje se konzultací a jednání výchovných komisí. Seznamuje s problematikou výchovného poradenství ostatní pedagogické pracovníky na pracovních poradách, pedagogických radách, prostřednictvím nástěnek a vývěsek. Je v kontaktu s ostatními speciálními a specializovanými pracovišti, středními školami, organizuje exkurze a besedy určené pro vycházející žáky. Pro kontakt s rodiči jsou stanoveny konzultační hodiny, jednání probíhají i individuálně po domluvě.

Systém výchovného poradenství je propracovaný, plánovitý, jeho funkčnost vychází z rozboru a poznání problematiky v podmínkách školy.

Vyhodnocení dotazníků pro rodiče

106 rodičů žáků 4. a 9. tříd bylo osloveno v dotazníkové anketě. V 94 navrácených dotaznících rodiče vyjádřili stupněm 1 nebo 2 (úplnou spokojenost, spíše spokojenost):

- s nabídkou
  - volitelných předmětů 66%,
  - nepovinných předmětů 63%,
  - zájmových útvarů 70%,
- s prostory pro výuku 78%,
- s vybaveností učebnicemi 57%,
- s vybaveností pomůckami 51%,
- s prostorem pro rozvoj žáka 75%,
- s informovaností o výsledcích 86%.

V dalších otázkách se rodiče vyjádřili slovně. Pochvalně se rodiče vyjádřili o vybavení školy počítači, keramickou pecí, o zájmu školy o žáky, o kvalitní mimoškolní činnosti. Kritická sdělení se týkala především vztahu učitel - žák, učebnic, chování žáků, počtu dětí ve třídách. Sdělení a připomínky byly s ředitelem školy projednány a budou sloužit jako podnět pro další práci a rozvoj školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č.j. 30 392/01-21 ze dne 26.listopadu 2001,
- zřizovací listina příspěvkové organizace Základní školy Český Těšín-Svibice Pod Zvonek 1835 okres Karviná ze dne 21.prosince 1992 s dodatky,
- třídní knihy, třídní výkazy, žákovské knížky žáků, sešity a písemné práce žáků,
- řád školy, organizační řád, rozvrh hodin,
- výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001,
- záznamy z pedagogických rad, pracovních porad, z jednání metodických sdružení a předmětových komisí,
- Plán práce školy na školní rok 2001/2002,
- plán kontroly a řízení pro rok 2001/2002,

- minimální preventivní program ZŠ, plán práce výchovného poradce,
- podkladová inspekční dokumentace vyplněná ředitelem školy,
- přehled o počtu ročníků a počtu žáků školy,
- přehled pedagogických pracovníků školy,
- kniha úrazů,
- dokumentace žáků se zdravotním postižením,
- rozhodnutí Školského úřadu Karviná o zařazení školy do sítě předškolních zařízení, škol a školských zařízení č.j. ŠÚ/99-36 ze dne 26. března 1999, s účinností od 1. dubna 1999,
- dodatek č. 2 zřizovací listiny schválený usnesením Zastupitelstva města Český Těšín č. 573/12.ZM ze dne 20. června 2001, s účinností od 1. ledna 2001,
- výroční zpráva o hospodaření za rok 2000,
- výkaz Škol (MŠMT) V 3-01 o základní škole k 30. září 2000 a k 30. září 2001,
- rozpočtová opatření Školského úřadu Karviná číslo 8/2000, 47/2000, 83/2000, 104/2000 a 141/2000,
- přípis Školského úřadu Karviná z 26. října 2000 ke stanovení limitu počtu zaměstnanců,
- vyúčtování státní dotace na tabulkách zadaných referátem školství Okresního úřadu Karviná 5a, 5b, 5c,
- výkaz zisku a ztrát Úč ROPO 4-02 ke dni 31. prosinci 2000,
- hlavní účetní knihy za jednotlivé měsíce roku 2000,
- účetní doklady k účtům 501001 - Učební pomůcky - vzděláv.učitel. ŠÚ, 501002 - Školní potřeby-normativ ŠÚ, 501003 - Učebnice ŠÚ, 501008 - Odborné časopisy MěÚ, 501010 - Učební pomůcky ŠÚ, 501011 - Osobní ochranné pomůcky ŠÚ, 512002 - Cestovné ŠÚ, 518004 - Ostat. služby - pojišť.zam. ŠÚ, 518006 - Ostat. služby - výuk.progr. ŠÚ, 518013 - Ostat. služby - vzděláv.učitel.ŠÚ, 549005 - Jiné ostatní náklady, MěÚ, 521001 - Mzdové náklady ŠÚ, 521003 - Mzdové náklady - jiné zdroje, 524001 - Sociální pojištění 26 % ŠÚ, 524002 - Zdravotní pojištění 9 % ŠÚ, 524001 - Soc.a zdr.poj. - jiné zdr., 527001 - Zák. sociální náklady - FKSP ŠÚ,
- výkaz Škol (MŠMT) P1-04 - Sumář pracovníků a mzdových prostředků v regionálním školství k 31. prosinci 2000,
- osobní spisy zaměstnanců,
- kritéria pro poskytování odměn, osobních příplatků a příplatků za třídnictví,
- platové lístky zaměstnanců,
- dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr.

ZÁVĚR

Celkově je na základě výše uvedených skutečností průběh vzdělávání v Základní škole Český Těšín-Svibice Pod Zvonek 1835 okres Karviná hodnocen jako velmi dobrý, podmínky vzdělávání jako vynikající.

V období od předchozí inspekce konané ve dnech dne 20. a 21. ledna 1998 prošla škola dalším pozitivním vývojem.

Pro děti s odloženou školní docházkou škola otevřela ve školním roce 1999/2000 a 2000/2001 přípravné třídy pro děti se sociálním znevýhodněním. Škola od 2001 roku je připojena na Internet (finanční zajištění poskytl zřizovatel). Postupně je realizována modernizace počítačové techniky a obměna, resp. dovybavování žákovského nábytku, učeních pomůcek apod. Cílevědomé jsou aktivity školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů u dětí a mládeže (bohatá a pestrá mimoškolní, spolupráce s občanským sdružením LIBERIS, vzdělávací akce pro rodiče).

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Kazimír Worek	.....
Členové týmu	Mgr. Šárka Hanušová	.....
	Mgr. Václav Leikep	.....
Další zaměstnanci ČŠI	Ing. Lada Bednárová Libuše Švecová	

V Karviné dne 29. ledna 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. únor 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

PaedDr. Milan Pecka

.....
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy: KÚ Moravskoslezského kraje, 28.října 117, 702 18 Ostrava 2	2002-02-27	143 43/02-11138
Zřizovatel: Město Český Těšín, náměstí ČSA 1, 737 01 Český Těšín	2002-02-27	143 44/02-11138
Rada školy: není zřízena	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.